

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **ThDr. K. K.**, zastoupené Mgr. Robertem Cholenským, advokátem, se sídlem Bolzanova 461/5, Brno, proti žalovanému: **Lesy České republiky**, s. p., se sídlem Přemyslova 1106/19, Hradec Králové, zastoupeným Mgr. Jakubem Kotrbou, advokátem, se sídlem Těšnov 1, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2012, č. j. LCR099/14/001139/2012, sp. zn. LCR046827/2012, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 6. 2013, č. j. 31 A 8/2013 – 45, o návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 6. 2013, č. j. 31 A 8/2013 – 45, **s e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 6. 2013, č. j. 31 A 8/2013 – 45, bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2012, č. j. LCR099/14/001139/2012, sp. zn. LCR046827/2012, a bylo žalovanému uloženo, aby žalobkyni do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku poskytnul kopii smlouvy požadovanou v její žádosti ze dne 14. října 2012, a to „smlouvy mezi Lesy ČR, s.p., a společností Mexx Clanroy, uzavřené na dražby nemovitostí“.

[2] Proti tomuto rozsudku podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tento návrh stěžovatel odůvodnil tím, že pokud by jeho kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, musel by splnit povinnost uloženou napadeným rozsudkem, zejm. poskytnout žalobkyni jí vyžadované informace. Jakékoli následné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu by poté mělo pouze akademický charakter, neboť by nemohlo ničeho změnit na tom, že by stěžovatel požadované informace poskytl. V případě úspěchu stěžovatelovy kasační stížnosti by proto nemohla být tato situace jakkoliv napravena. Přiznání odkladného

účinku by pro žalobkyni znamenalo nepoměrně menší újmu, neboť by v případě neúspěchu kasační stížnosti stěžovatele došlo pouze k časovému posunu splnění jejího požadavku. V případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by ani zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu nezměnil ničeho na tom, že informace by již musel poskytnout. Vliv napadeného rozsudku na právní sféru žalovaného je tak zcela mimořádný.

[3] Žalobkyně se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřila podáním ze dne 25. 7. 2013, ve kterém žádost o přiznání odkladného účinku považovala za nedůvodnou. Tvrdila, že újma stěžovateli v důsledku napadeného rozsudku nemůže žádná vzniknout, vznik újmy naopak spatřovala v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na své straně. Stěžovatel je podle žalobkyně povinným subjektem a musí proto poskytovat všem žadatelům požadované informace – kopie smluv. Žalobkyně považovala důvody kasační stížnosti za ryze formální povahy, není proto žalobkyni zjevné, jaká újma by vznikla, pokud by předmětnou informaci poskytl žalobkyni. Žalobkyni by vznikla v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti újma, kterou spatřovala v tom, že by ji stěžovatel po dobu řízení o kasační stížnosti dále odpíral poskytnutí informací.

[4] Podle ustanovení § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně. Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Nejvyšší správní soud v první řadě připomíná, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jež je mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému soudnímu rozhodnutí, přichází v úvahu pouze ve výjimečných situacích, v nichž by, s ohledem na poměry konkrétního stěžovatele, mohly výkon či případné jiné právní následky rozhodnutí u tohoto stěžovatele vést k velmi závažným až nevratným následkům.

[6] Ve smyslu právě uvedeného tak lze konstatovat, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek, tj. kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Břemeno tvrzení i břemeno důkazní ohledně prokázání splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku, tj. negativních právních důsledků spjatých s rozhodnutím krajského soudu, nese v dané věci stěžovatel (zde žalovaný).

[7] Jak již dříve Nejvyšší správní soud ve své četné judikatuře konstatoval, poskytují soudy ve správním soudnictví primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž

pokračování

institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nenahraditelné újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, tak budou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. [Podle dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu tak např. nelze spatřovat nenahraditelnou újmu způsobenou žalovanému v tom, že mu bude krajským soudem uložena povinnost vyplácet žalobci dávku důchodového pojištění, přeplatek na dani apod. (srov. usnesení ze dne 20. 9. 2006, č. j. 6 Ads 99/2006 - 33, či usnesení ze dne 5. 1. 2005, č. j. 1 Afs 106/2004 - 49, publ. pod č. 982/2006 Sb. NSS)].

[8] S ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení před soudem nicméně nelze žalovanému správnímu orgánu upírat právo obrátit se v případě nesouhlasu s výsledky soudního přezkumu provedeného krajským soudem na Nejvyšší správní soud s kasační stížností. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, pak zásadně platí, že zruší-li krajský soud rozhodnutí správního orgánu, je povinností správního orgánu pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost. V témže usnesení však rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poukázal i na možné negativní dopady, které mohou nastat v souvislosti s přezkumem rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno správní rozhodnutí, na základě kasační stížnosti podané žalovaným. Nejvyšší správní soud uvedl, že za situace, kdy by byl takový rozsudek krajského soudu zrušen, dostala by se věc do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem. Ten, vázán právním názorem kasačního soudu (ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s.), může rozhodnout o zákonnosti správního rozhodnutí opačně, načež původní (zrušené) správní rozhodnutí „obživne“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu bylo současné zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího správního rozhodnutí. Vedle sebe tu tak mohou být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci. Při odhlédnutí od situace, že i nové rozhodnutí krajského soudu může být napadeno kasační stížností, stejně tak jako nové správní rozhodnutí další žalobou, následně rozsudek krajského soudu také kasační stížností, jde jistě o výsledek nežádoucí a procesními instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelný. Nejvyšší správní soud připustil, že takový případ lze řešit přiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[9] Nejvyšší správní soud na základě uvedeného názoru rozšířeného senátu dospěl k závěru, že obdobný nežádoucí stav hrozí i v posuzované věci, neboť v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by stěžovatel byl povinen žalobkyni poskytnout jí požadované informace. Kasační stížnost by se v takovém případě stala fakticky bezpředmětná, neboť jakýkoli výsledek by ničeho nezměnil na tom, že požadované informace by žalobkyně měla v mezidobí již v dispozici a tento stav by se nedal jakkoli odčinit, protože žalobkyně by se s předmětnou smlouvou již podrobně seznámila. Na tomto závěru ničeho nemění skutečnost, že argumentace stěžovatele v kasační stížnosti se spíše zaměřuje na splnění formálních podmínek řízení před krajským

soudem, neboť i vůči žalovanému správnímu orgánu by mělo být postupováno procesně korektně, aby mohl hájit svá příslušná procesní práva.

[10] Nejvyšší správní soud si je vědom, že na straně žalobkyně vznikne přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti určitá újma v tom, že bude muset vyčkat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, tato újma však bude jen dočasného charakteru do doby, než-li bude postaveno na jisto, zda je kasační stížnost stěžovatele důvodná. Nevznikne ji proto větší újma než-li stěžovateli, který by byl nucen plnit na základě rozsudku krajského, který se následně může ukázat jako nesprávný. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že navrácení v předešlý stav v případě poskytování informací není možný. Nebude-li kasační stížnost důvodná, bude ji muset stěžovatel požadované informace poskytnout. Bude-li kasační stížnost důvodná, bude to znamenat, že rozsudek krajského soudu je nesprávný; byly-li by v mezidobí žalobkyní požadované informace poskytnuty, neměl by stěžovatel fakticky možnost se proti nesprávnému rozhodnutí krajského soudu bránit a posouzení důvodnosti kasační stížnosti ze strany Nejvyššího správního soudu by bylo ryze akademické.

[11] Přiznáním odkladného účinku nevznikne újma třetím osobám, neboť dle obsahu spisu nepřicházejí do úvahy, a nebude v rozporu s veřejným zájmem, jehož dotčení nikdo netvrdil a není ani Nejvyššímu správnímu soudu jakkoli zřejmé.

[12] Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. srpna 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu